

กฎหมายและระเบียบการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 มี 4 ประการ คือ

1. เพื่อรวบรวมเงินตราต่างประเทศไว้ในแหล่งกลาง
2. เพื่อควบคุมการใช้จ่ายเงินตราต่างประเทศในทางที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
3. เพื่อรักษาเสถียรภาพของเงินบาทภายนอกประเทศไว้ให้มั่นคง
4. เพื่อป้องกันการส่งเงินทุนหนี้ออกนอกประเทศ

ถึงแม้ว่าจะได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินฉบับก่อน ๆ ทั้ง 12 ฉบับ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการปฏิบัติงานของตัวแทนรับอนุญาต และเพื่อลดความยุ่งยากอันไม่จำเป็นแก่ธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรม แต่การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้อาศัยกฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินของประเทศไทยก็ได้เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในด้านการรวบรวมเงินตราต่างประเทศไว้ในแหล่งกลาง และการรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทให้มั่นคง

หลักการสำคัญของกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจออกกฎกระทรวง ควบคุม กำกัด หรือห้ามปฏิบัติกิจการทั้งปวงเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน หรือการอื่นซึ่งมีเงินตราต่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าในรูป

ใด และกำหนดระเบียบวิธีการเกี่ยวกับกิจการดังต่อไปนี้

- (1) การซื้อ การขาย การให้ยืมเงินตราต่างประเทศ หรือทองคำ
- (2) การส่งเงินตรา ธนาคารบัตร ธนาคารดี หลักทรัพย์ เงินตราต่างประเทศ หรือทองคำ ออกนอกประเทศ
- (3) การโอนหลักทรัพย์จากประเทศไทยไปที่อื่น
- (4) การออก หรือการทำให้ตัวแลกเปลี่ยน หรือตัวสัญญาใช้เงินเปลี่ยนมือ การโอนหลักทรัพย์ หรือการรับสภาพหนี้ ซึ่งก่อให้เกิดหรือโอนไปซึ่งสิทธิที่จะได้รับชำระเงินในประเทศไทยเป็นการตอบแทนการรับชำระเงิน หรือการไต่มาซึ่งทรัพย์สินที่อยู่นอกประเทศไทย รวมทั้งสิทธิที่จะได้รับชำระเงิน หรือทรัพย์สินที่อยู่นอกประเทศไทย ทั้งนี้รวมถึงการชำระเงินเป็นการตอบแทนการค้ำกล่าวด้วย
- (5) การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงิน
- (6) การอนุญาตให้ธนาคารหรือบุคคลอื่นใดทำการแลกเปลี่ยนเงิน
- (7) การจัดให้ใครมาซึ่งเงินตราต่างประเทศในการส่งสินค้าออก หรือซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าสินค้าเข้า ทั้งนี้จะระบุชื่อเงินตราต่างประเทศด้วยก็ได้
- (8) การส่งมอบเงินตราต่างประเทศค่าสินค้าออก หรือการซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าสินค้าเข้า กับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด ทั้งนี้รวมถึงการกำหนดระยะเวลา วิธีการและเงื่อนไขแห่งการส่งมอบและซื้อเงินตราต่างประเทศนั้นด้วย
- (9) การกัก หรือกักกั หรือห้ามการส่งออกซึ่งสินค้าที่มิได้ส่งมอบเงินตราต่างประเทศ เพื่อชำระค่าสินค้านั้น หรือมิได้ซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าสินค้าเข้านั้น ตามระยะเวลา วิธีการ หรือเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้

- (10) กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการรับหรือการใช้จ่ายเงินที่ส่งมาจากต่างประเทศ
- (11) กำหนดให้ผู้ส่งสินค้าออก หรือผู้นำสินค้าเข้า แจ้งรายการเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศที่ได้รับ หรือชำระสินค้าที่ส่งออกหรือนำเข้า พร้อมทั้งแจ้งรายการแห่งสินค้านั้น

บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ มี 3 ประเภท

คือ

1. ธนาคารรับอนุญาต
2. บริษัทรับอนุญาต
3. บุคคลรับอนุญาต

ธนาคารรับอนุญาตและบริษัทรับอนุญาต ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ หรือแลกเตอร์ออฟเครดิต และการโอนเงินระหว่างประเทศ ส่วนบุคคลรับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจนี้ในขอบเขตจำกัด คือทำการซื้อขายได้เฉพาะชนิดตราต่างประเทศหรือเหรียญกษาปณ์ต่างประเทศ หรือเช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศเท่านั้น

นอกจากนั้น กฎหมายยังมอบอำนาจให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งให้ผู้มีทองคำ เกรดิต หรือเงินตราต่างประเทศ สิทธิที่จะได้รับเครดิต หรือเงินตราต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์ต่างประเทศ ให้ขายให้แก่เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ในอัตราแลกเปลี่ยนที่รัฐมนตรีกำหนด

คำนิยาม

ตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 มาตรา 3 ได้นิยามคำที่ใช้ในกฎหมายว่า

"เงินตรา" หมายความว่า เงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในประเทศไทย

"เงินตราต่างประเทศ" หมายความว่า เงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในประเทศ

อื่นใด นอกจากประเทศไทย และหมายความรวมถึงค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

"ค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ" หมายความว่า เงินฝากคงเหลือในธนาคาร
 กู้แลกเงิน เช็ค คำสัญญาใช้เงิน โทรเลขสั่งโอนเงิน หนังสือสั่งโอนเงิน หรือธนาคา
 ที่จะจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ

"ทองคำ" หมายความว่า เหรียญกษาปณ์ทองคำ ทองคำแท่งหรือก้อน

"หลักทรัพย์" หมายความว่า หุ่น พันธบัตร หุ้นกู้ และใบรับเงินฝาก

"เจ้าพนักงาน" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติราชการ

บัญชีนี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ ข้อ 2 ในกฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความใน
 พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ได้นิยามเพิ่มเติมอีกคือ

"ปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ" หมายความว่า เงินตราต่างประเทศ และ
 เลตเตอร์ออฟเครดิต

"เลตเตอร์ออฟเครดิต" หมายความว่า รวมตลอดถึง ออธอร์ริทีทีเปเปอร์เชค และคำสั่ง
 หรือเอกสารที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน และหมายความเฉพาะที่พึงจ่ายในต่างประเทศ

"ธนาคารรับอนุญาต" หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบ
 ธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ

"บริษัทรับอนุญาต" หมายความว่า บริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยว
 กับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ ซึ่งมีใช้ธนาคาร

"บุคคลรับอนุญาต" หมายความว่า บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ซื้อ ขาย ใ้กู้ยืม แลก
 เปลี่ยนธนบัตรต่างประเทศ เหรียญกษาปณ์ต่างประเทศ หรือเช็คสำหรับเส้นทางที่พึงจ่ายเป็น
 เงินตราต่างประเทศ

"ตัวแทนซื้อเงิน" หมายความว่า บุคคลที่ประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนรวบรวมเงินจาก
 บุคคลอื่นหลายคน เพื่อนำเงินนั้นไปซื้อปัจจัยชำระเงินต่างประเทศจากธนาคารรับอนุญาตหรือ

บริษัทรับอนุญาต เพื่อส่งไปเลี้ยงดูครอบครัวและญาติพี่น้องของบุคคลนั้น ๆ ในต่างประเทศ และตามคำสั่งให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต ใ้กล่าวเพิ่มเติมว่า

"ครอบครัว" หมายความว่า สามี ภรรยา ผู้สืบสันดาน และบุพการี

"ญาติพี่น้อง" หมายความว่า ผู้มีความสัมพันธ์กันทางเครือญาติ

"ผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ" หมายความว่า รวมถึงสำนักงานสาขา และตัวแทนซึ่งอยู่นอกประเทศของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศด้วย และไม่หมายความรวมถึงสำนักงานสาขา และตัวแทนซึ่งอยู่ในประเทศของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ

"ผู้เดินทางผ่าน" หมายความว่า บุคคลที่เกิดทางจากประเทศหนึ่งผ่านประเทศไทย เพื่อไปยังอีกประเทศหนึ่ง และให้รวมถึงบุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวไม่เกิน 3 เดือน

ทองคำ

บุคคลที่นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องขายทองคำที่นำเข้ามานั้นให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่นำเข้ามา อัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนดให้ถือตามค่าของทองคำในอัตรา 0.0427245 กรัม ทองคำบริสุทธิ์ชนิดหนึ่งบาท ทั้งนี้ นอกจากจะได้รับการยกเว้นเป็นการทั่วไปหรือโดยเฉพาะจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ผู้ที่ไ้รับยกเว้นไม่ต้องขายทองคำให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย จะต้องชำระค่าธรรมเนียมให้แก่กระทรวงการคลัง กล่าวคือ ค่าธรรมเนียมใช้อัตรา 1.75 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อน้ำหนักทองคำ 1 ออนซ์ตรอย และให้ชำระเป็นเงินบาทตามค่าเสมอภาค

การชำระเงินค่าของที่นำเข้า

1. การนำสินค้าเข้ามาในประเทศไทยเกือบทุกชนิด ทุกประเภท จะต้องขออนุญาตซื้อเงินตราต่างประเทศ เพื่อชำระเงินค่าสินค้าจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยน

เงินก่อน ในการยื่นขออนุญาตใบสุทธิการชำระเงินนี้ ถ้าของที่นำเข้านั้นต้องมีใบอนุญาตตามกฎหมายใด เช่น ปืน จะต้องมีการขออนุญาตจากกรมตำรวจ รถเกาจากประเทศญี่ปุ่น ต้องมีใบอนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น ผู้นำสินค้านั้นเข้าจะต้องแสดงใบอนุญาตนั้นประกอบการขออนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินอีกด้วย

รัฐมนตรีอาจออกคำสั่งโดยทั่วไป หรือเมื่อเห็นสมควร เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินอาจออกคำสั่ง โดยเฉพาะอนุญาตให้นำของเข้าประเทศก่อนที่จะได้มีการซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าสินค้าเข้า และอาจให้ผู้นำสินค้าเข้าหาหลักประกันตามควรแก่กรณีได้

ตัวแทนใบอนุญาตจะอนุญาตคำขอซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าสินค้าเข้าล่วงหน้า ในนามเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินได้ในจำนวนไม่เกิน 1,400 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่าตามค่าเสมอภาค

ในการนำของออกจากศุลกากร ผู้นำสินค้าเข้าจะต้องยื่นใบสุทธิการชำระเงิน (แบบ ด.ป. 21) พร้อมกับใบขนสินค้าต่อศุลกากร พร้อมด้วยบัญชีราคาสินค้า

2. การชำระเงินค่าของที่นำเข้าจะกระทำได้ 2 วิธี คือ

ก. การขอเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตส่งออกไปชำระ โดยผู้นำของเข้าจะขอซื้อเงินตราต่างประเทศส่งออกไปชำระ

ข. การชำระค่าของที่นำเข้าโดยวิธีอื่นที่ไม่ใช่วิธีเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินก่อน

3. การนำของเข้ามาจากดินแดนดินใหญ่จีน มองโกเลียใน มองโกเลียนอก เกาหลีเหนือ เวียดนามเหนือ โปแลนด์ เชคโกสโลวาเกีย ฮังการี ภูมาเนีย แอลเบเนีย บุลกาเรีย เยอรมันตะวันออก และคานซิก จะต้องชำระค่าของที่นำเข้าโดยวิธีเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตเท่านั้น ซึ่งมีข้อกำหนดว่าจะต้องมีหนังสือรับรองการตรวจสอบสินค้าของสถาบันตรวจสอบสินค้าที่นานาประเทศรับรองด้วย ทั้งนี้ นอกจากจะได้รับการยกเว้นโดยเฉพาะจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน หรือของที่นำเข้ามีมูลค่าไม่เกิน 280 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

หรือเทียบเท่าตามค่าเสมอภาค

4. 4.1 ของที่นำเข้าคงต่อไปนี้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีใบสุทธิการชำระเงิน
- ก. ตัวอย่างสินค้า
 - ข. ของใช้ส่วนตัวของผู้เดินทางเข้ามาในประเทศ
 - ค. ของที่นำเข้ามาโดยทางใด ๆ เว้นแต่ทางไปรษณีย์หรืออากาศยานแต่ละครั้งมีมูลค่าไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
 - ง. ของที่ผู้ได้รับเอกสิทธิ์ทางการทูตนำเข้
 - จ. ของที่สำนักงานพาณิชย์แห่งองค์การสหประชาชาตินำเข้
 - ฉ. ของที่องค์การสนธิสัญญาร่วมมือป้องกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นำเข้
 - ช. ของที่องค์การบริหารการร่วมมือกับต่างประเทศ (เอ.ไอ.ซี) ส่งมา ซึ่งคณะกรรมการช่วยเหลือตามโครงการเศรษฐกิจและวิชาการ (ก.ศ.ว.) นำเข้
 - ซ. ทุบบรรจุแร่เพื่อส่งออก ป้ายติคบรรจุแร่ หรือเชื้อสำหรับเย็บถุงแร่ซึ่งผู้ประกอบการเหมืองแร่นำเข้
 - ฅ. ชิ้นส่วนอะไหล่และอุปกรณ์เครื่องบินที่บริษัทการบินนำเข้ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรเป็นที่พอใจว่าของที่นำเข้ดังกล่าว นั้นใช้สำหรับเครื่องบินขนส่งระหว่างประเทศ

ผู้นำของเข้จะต้องแจ้งรายการในใบสุทธิการชำระเงิน (ฉบับสี่โสก) ว่าด้วยของที่นำเข้ ราคาของ วิธีชำระเงินค่าของ เงินตราต่างประเทศหรือเงินตราที่ใช้ หรือจะใช้ชำระค่าของที่นำเข้ต่อเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ผ่านพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร ในขณะที่ยื่นใบขนสินค้าด้วย

4.2 การนำของเข้ต่อไปนี้ได้รับยกเว้นไม่ต้องแสดงใบสุทธิการชำระเงิน และไม่ต้องแจ้งรายการในใบสุทธิการชำระเงิน (ฉบับสี่โสก)

- ก. ยุทธภัณฑ์ซึ่งทางกระทรวงกลาโหมนำเข้า
- ข. ของซึ่งนำเข้าทางไปรษณีย์หรืออากาศยานแต่ละครั้งมีมูลค่าไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
- ค. ของที่นำมาเพื่อบริการคนโดยสารบนเครื่องบินซึ่งบริษัทการบินเป็นผู้นำเข้าทางอากาศยาน
- ง. หนังสือพิมพ์รายวัน รายคลับ รายปักษ์ และหนังสือภาพข่าวซึ่งนำเข้าทางอากาศยาน
- จ. ฟิล์มภาพยนตร์ขาวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งนำเข้าทางอากาศยาน

การชำระเงินเพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น
นอกจากเพื่อชำระค่าของที่นำเข้า

การขอซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น นอกจากเพื่อชำระค่าของที่นำเข้า สามารถจำแนกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังต่อไปนี้คือ.—

1. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียนไทยในต่างประเทศ
2. ค่าบริการขนส่งระหว่างประเทศ
3. ค่าประกันภัย
4. ค่าเลี้ยงดูครอบครัว
5. รายได้จากการลงทุนของบุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ
6. การโอนเงินออกของชาวต่างประเทศ
7. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ นอกจากการโอนเงินออก

ค่าใช้จ่ายตามข้อ 1. เฉพาะค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศให้ตัวแทนรับอนุญาตอนุญาตคำขอซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อนำติดตัวไปเป็นค่าใช้จ่ายในประเทศ

ในนามของเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเป็นมูลค่าไม่เกิน 630 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่าตามค่าเสมอภาค หรือวันละ 40 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่าตามค่าเสมอภาค แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 90 วัน แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่ากัน เมื่อตัวแทนรับอนุญาตพอใจในหลักฐานหนังสือเดินทางซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ของประเทศที่จะเดินทางไปได้ลงตราแล้ว และรายการสำแดงชื่อองค์กร ธนาคารหรือบริษัท ตำแหน่งหน้าที่ของผู้เดินทาง เลขที่หนังสือเดินทาง กำหนดวันออกเดินทาง ประเทศและระยะเวลาที่จะไป

ในกรณีนี้เจ้าหน้าที่ชั้นบริหารขององค์กร ธนาคาร หรือบริษัทการค้าและอุตสาหกรรม เดินทางไปเพื่อธุรกิจขององค์กร ธนาคารหรือบริษัท และมีหนังสือรับรองของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของกิจการ เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้ตัวแทนรับอนุญาตอนุญาตคำขอเงินตราต่างประเทศเป็นคาร์บริรงได้อีกเป็นมูลค่าไม่เกินร้อยละ 50 ของจำนวนเงินที่กล่าวข้างต้น

ในกรณีข้าราชการ เดินทางไปประชุมหรือปฏิบัติงานในต่างประเทศ ตัวแทนรับอนุญาตอนุญาตคำขอเงินตราต่างประเทศในนามของเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินได้ ถ้าจำนวนเงินตราต่างประเทศที่ขอซื้อเพิ่มเติมรวมกับที่ทางราชการได้จ่ายให้ หรือทุนจากต่างประเทศได้จ่ายให้แล้วไม่สูงเกินจำนวนที่กล่าวแล้วเช่นกัน

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียนไทยในต่างประเทศ กำหนดตามวงเงินค่าใช้จ่ายเช่นเดียวกับอัตราของสำนักงาน ก.พ. ซึ่งแตกต่างกันไปตามประเทศและสถานศึกษา

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ นอกจากข้อ 5 และ 6 แล้ว ธนาคารรับอนุญาตและบริษัทรับอนุญาตอนุญาตคำขอเงินตราต่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ในนามของเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ในเมื่อธนาคารรับอนุญาตและบริษัทรับอนุญาตพอใจในเอกสารหลักฐานที่ยื่นประกอบ และคำสำแดงว่าเป็นธุรกิจปกติและเป็นที่ยอมรับได้

การรับชำระเงินค่าของที่ส่งออก

ในค่านสินค้าที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ไปเปลี่ยนเงินก็ควบคุมเช่นกันดังนี้.-

1. ผู้ส่งสินค้าออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ ผู้ส่งออกจะต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศเป็นค่าสินค้าที่ส่งออกไปนั้น ภายใน 180 วัน นับแต่วันส่งออก และจะต้องขายเงินตราต่างประเทศที่ได้มาจากการส่งของออกนั้นให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือตัวแทนรับอนุญาต ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้ออกมา

เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ถือว่าผู้ส่งออกควรจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศเป็นค่าของที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศมาขายให้กับตัวแทนรับอนุญาต ภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้.-

- ก. 15 วัน นับแต่วันส่งของออก สำหรับกรณีที่ได้เปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตมาเพื่อชำระค่าของที่ส่งออก
- ข. 21 วัน นับแต่วันส่งของออก สำหรับกรณีที่ส่งตัวแลกเปลี่ยนเงินตราเมื่อได้เห็นไปเรียกเก็บเงินค่าของที่ส่งออก
- ค. 15 วัน นับแต่วันที่ตัวแลกเปลี่ยนถึงกำหนดใช้เงิน (แต่จะต้องไม่เกิน 180 วัน นับแต่วันส่งของออก) สำหรับกรณีที่ส่งตัวแลกเปลี่ยนเงินตราไปเรียกเก็บเงินค่าของที่ส่งออก
- ง. 15 วัน นับแต่วันส่งของออก สำหรับกรณีที่ได้รับชำระค่าของที่ส่งออกโดยวิธีอื่น นอกจากที่ระบุไว้ตาม (ก) (ข) (ค)

ผู้ส่งข้าว คีบูก ยาง ออกไปก่อนที่จะได้รับชำระค่าของที่ส่งออก และไม่ได้จัดให้ผู้ซื้อในต่างประเทศเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตส่งมาชำระในกรณีเช่นนี้ ผู้ส่งของออกควรส่งตัวแลกเปลี่ยนและเอกสารการเรียกเก็บเงินและเอกสารส่งของออกให้ตัวแทนรับอนุญาตเป็นผู้เรียกเก็บเงิน

2. ผู้ส่งของออกไปต่างประเทศ จะต้องยื่นขออนุญาตใบสุทธิค้ำของที่ส่งออกต่อเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน และต้องแจ้งรายการการส่งของออก ราคาของ วิธีการชำระเงินค่าของเงินตราต่างประเทศต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรในขณะที่ยื่นใบขนสินค้า

3. การส่งของออกไปยังดินแดนคืนในอุซุจิน มองโกเลียใน มองโกเลียนอก เกาหลีเหนือ เวียดนามเหนือ โปแลนด์ เชคโกสโลวาเกีย ฮังการี ภูมาเนีย แอลเบเนีย บุลกาเรีย เยอรมันตะวันออก และคานซีก ต้องจัดให้ผู้ซื้อในต่างประเทศเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตชนิดยืนยันเพิกถอนไม่ได้ (Confirmed Irrevocable) หรือส่งเงินตราต่างประเทศชำระค่าของนั้นก่อนที่จะส่งของออกไป ทั้งนี้ นอกจากที่ได้รับการยกเว้นโดยเฉพาะจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน หรือค่าของที่ส่งออกไปมีมูลค่าไม่เกิน 280 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่าตามค่าเสมอภาค

4. 4.1 การส่งออกซึ่งของต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีใบสุทธิคุ้มครองที่ส่งออก
- ก. ตัวอย่างสินค้า
 - ข. ของใช้ส่วนตัวของผู้เดินทาง-ไปต่างประเทศ
 - ค. คีบูก หรือ ยาง แต่ละครั้งมีมูลค่าไม่เกินหนึ่งพันบาท
 - ง. เพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำ และเครื่องรูปพรรณทองคำขาวที่ผู้เดินทางผ่าน หรือผู้ที่นำเข้าไปในราชอาณาจักรชั่วคราวระยะเวลาที่กำหนดในตัวเดินทางไปกลับ หรือตัวเดินทางผ่านแล้วแต่กรณีนำติดตัวออกไปแต่ละครั้งมีมูลค่าไม่เกินห้าหมื่นบาท
 - จ. ของนอกจากที่ได้รับการยกเว้นใน ง. ที่ผู้เดินทางผ่าน หรือผู้ที่เข้ามาในราชอาณาจักรชั่วคราวระยะเวลาที่กำหนดในตัวเดินทางไปกลับ หรือตัวเดินทางผ่านแล้วแต่กรณี นำติดตัวออกไปแต่ละครั้งมีมูลค่าไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
 - ฉ. ถังน้ำมันเปล่า หรือทอแกสเปล่า เพื่อบรรจุน้ำมันหรือแก๊สกลับมาใหม่
 - ช. ฟิล์มภาพยนตร์ หรือฟิล์มธรรมดาที่ถ่ายบันทึกภาพแล้ว เพื่อทำการล้างแล้วจะนำกลับมาใช้ใหม่ภายหลัง หรือฟิล์มภาพยนตร์ ตลอดจนภาพโฆษณาที่นำเข้ามาขายตามโรงแรมหรือสถานี่ -

- โทษที่คืนชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้วส่งกลับคืนออกไป
- ข. ชิ้นส่วนอะไหล่และอุปกรณ์เครื่องบินที่ไม่มีการซื้อเงินตราต่างประเทศส่งออกไปชำระที่สำนักงานสาขาของบริษััทการบินต่างประเทศจัดส่งออกไปยังสำนักงานใหญ่
 - ฉ. น้ำมันที่เติมอากาศยานบินไปต่างประเทศ
 - ญ. ของนอกจากที่กำหนดใน ก. ถึง ฉ. ซึ่งส่งออกโดยทางใด ๆ เว้นแต่ทางไปรษณีย์ หรืออากาศยานแต่ละครั้งมีมูลค่าไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ของที่ส่งออกไปต่างประเทศตามรายการดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้ส่งออกจะต้องแจ้งรายการในแบบใบสุทธิคุมของที่ส่งออกฉบับสี่ใสกว่าค่วยของที่ส่งออก ราคาของ วิธีชำระค่าของเงินตราต่างประเทศ หรือเงินตราที่ใช้หรือจะชำระค่าของนั้นต่อเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินโดยผ่านเจ้าหน้าที่ศุลกากรในขณะที่ยื่นขนสินค้า

4.2 การส่งของที่จะกล่าวต่อไปนี้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีใบสุทธิคุมของที่ส่งออก และไม่ต้องแจ้งรายการในใบสุทธิคุมของที่ส่งออกฉบับสี่ใส

- ก. ของซึ่งส่งออกทางไปรษณีย์หรืออากาศยานแต่ละครั้งมีมูลค่าไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
- ข. ภาพยนตร์ขาวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งส่งออกทางอากาศยาน
- ค. เทปบันทึกภาพและเสียงที่ได้บันทึกแล้วซึ่งส่งออกทางอากาศยาน
- ง. ของซึ่งจำหน่ายในร้านค้าปลอดอากร ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ที่ผู้เดินทางไปต่างประเทศ ผู้เดินทางผ่าน หรือผู้ที่เข้ามาในราชอาณาจักรชั่วระยะเวลาที่กำหนดในตั๋วเดินทาง ไปกลับ หรือตั๋วเดินทางผ่านแล้วแต่กรณี นำติดตัวออกไป

การรับเงินตราต่างประเทศนอกจากค่าของที่ส่งออก

ตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน บุคคลใดที่ได้รับเงินตราต่างประเทศ ควบคู่ประการใด ๆ นอกจากการรับชำระค่าของที่ส่งออก จะต้องขายเงินตราต่างประเทศนั้น ให้แก่ตัวแทนรับอนุญาตภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ไ้มา ยกเว้น

1. ผู้เดินทางผ่านเฉพาะเงินที่ส่งตามเข้ามา
2. สถานทูตต่างประเทศ
3. สำนักงานพาณิชย์พิเศษแห่งองค์การสหประชาชาติ
4. องค์การสนธิสัญญาร่วมมือป้องกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในการซื้อธนบัตรต่างประเทศ ธนาคารบัตรต่างประเทศ เหรียญกษาปณ์ต่างประเทศ หรือเช็คสำหรับเดินทางที่พึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศของตัวแทนรับอนุญาตจากบุคคลที่เสนอขายคนหนึ่งมูลค่าไม่เกิน 140 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่าตามค่าเสมอภาค ให้ตัวแทนรับอนุญาตซื้อได้โดยผู้ขายไม่ต้องยื่นคำเสนอขายเงินตราต่างประเทศที่ได้มาต่อเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

การลงทุนจากต่างประเทศ

รัฐบาลของประเทศไทยมีนโยบายในการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและส่งเสริมการอุตสาหกรรมภายในประเทศ การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินจึงได้โน้มเอียงไปในทางให้ความสะดวกแก่นักธุรกิจชาวต่างประเทศที่สนใจในการนำเงินเข้ามาลงทุนในการประกอบกิจการอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยผู้นำเงินจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนจะได้รับความสะดวกเป็นพิเศษจากธนาคารแห่งประเทศไทย กล่าวคือ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะนำเงินทุนหรือเงินกู้ยืมขึ้นบัญชีทะเบียนพิเศษเพื่อใช้ในการประกอบหรือขยายกิจการอุตสาหกรรม รายได้จากการลงทุนในประเทศของบุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศนั้น เช่น เงินปันผล กำไร หรือดอกเบี้ย ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ไ้ขึ้นทะเบียนพิเศษไว้ บริษัทต่างประเทศสามารถ

ที่จะขออนุญาตการส่งเงินปันผล กำไร หรือดอกเบี้ยนี้กลับออกไปได้จากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ทั้งนี้ การส่งเงินปันผลหรือกำไรนั้น ให้ทั้งภาษีเงินได้และภาษีอื่นใดที่พึงเสีย พร้อมทั้งได้กันเงินสำรองต่าง ๆ ไว้แล้ว ทั้งนี้หากจำนวนเงินดังกล่าวที่ขอส่งออกไปนั้นเป็นจำนวนมากซึ่งอาจมีผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงิน เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินอาจให้เฉลี่ยส่งเป็นงวด ๆ ไปก็ได้

การส่งเงินที่นำเข้ามาลงทุนกลับคืนไปต่างประเทศ เมื่อเลิกกิจการหรือเมื่อขายกิจการหรือกิจการนั้นหมดความจำเป็นที่จะใช้เงินทุน จะต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินผ่านธนาคารรับอนุญาต หรือบริษัทรับอนุญาต พร้อมทั้งหลักฐานแสดงการซื้อขายกิจการ หรือหลักฐานการชำระบัญชีแล้วแต่กรณี

การนำเงินตราเข้าและการส่งเงินตราออก

ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 13 ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ห้ามมิให้บุคคลใดส่งหรือนำเงินตรา บัญชีชำระเงินตราต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์อันมีค่า หรือพึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศออกนอกประเทศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ซึ่งบัญชีชำระเงินตราต่างประเทศดังกล่าวนี้ได้รวมถึง เลตเตอร์ออฟเครดิต เงินฝากคงเหลือในธนาคาร ตัวแลกเปลี่ยน เช็ค ตัวสัญญาใช้เงิน หนังสือส่งโอนเงินหรือธนาคาธิ บรรดาที่จะจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ

ความดังกล่าวข้างต้นยกเว้น

1. ผู้เดินทางไปต่างประเทศ ซึ่งจะนำเงินตราไปกับตนขณะเดินทางออกนอกประเทศในจำนวนไม่เกิน 500.-บาท หรือในกรณีครบครวัหนึ่งเดินทางโดยไร้หนังสือเดินทางฉบับเดียวกันไม่เกิน 1,000.-บาท

2. ผู้เดินทางผ่าน ซึ่งจะนำเงินตราไปกับตนขณะเดินทางออกนอกประเทศในจำนวนไม่เกิน 500.-บาท หรือในกรณีครบครวัหนึ่งเดินทางโดยหนังสือเดินทางฉบับเดียวกันไม่เกิน 1,000.-บาท

3. ผู้เดินทางผ่าน ซึ่งนำเงินตราหรือหลักทรัพย์อันมีค่า หรือพึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ แต่ละประเภทเป็นมูลค่าไม่เกินเงินตรา หรือหลักทรัพย์อันมีค่า หรือพึงจ่ายเป็นเงินตราที่นำเข้ามาในประเทศ หรือไม่เกินจำนวนตามที่กำหนดไว้ในข้อ 2 แล้วแต่กรณี
4. ผู้ส่งเงินตราออกนอกประเทศทางไปรษณีย์ในจำนวนครั้งละไม่เกิน 250.-บาท

บัญชีบุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ

บัญชีบุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ หมายถึง บัญชีเงินบาทของบุคคลที่อยู่นอกประเทศ ที่มีฝากไว้กับธนาคารภายในประเทศ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้โดยวิธีการต่าง ๆ กัน เช่น เกิดจากบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศส่งเงินตราต่างประเทศเข้ามาขาย รับเงินบาทฝากไว้กับธนาคารภายในประเทศ เกิดจากการชำระค่าสินค้า หรือเกิดจากยอดคงเหลือของเงินสะสมที่ชาวต่างประเทศที่ทำงานอยู่ในประเทศ ฝากไว้กับธนาคารภายในประเทศภายหลังที่ได้เดินทางออกไปอยู่นอกประเทศแล้ว เป็นต้น

บัญชีเงินฝากของผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ แยกออกเป็นประเภท ๆ ได้ 2 ประเภทคือ

1. บัญชีประเภทฟิง โอนได้ ซึ่งหมายถึง บัญชีเงินบาทของเงินตราต่างประเทศ ที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศเข้ามาขาย หรือเงินบาทที่โอนจ่ายจากบัญชีฟิง โอนได้บัญชีอื่น หรือบัญชีเงินบาทที่เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินได้ถือ เป็นบัญชีฟิง โอนได้

2. บัญชีประเภทห้ามถอน หมายถึง บัญชีเงินบาทของบุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ อย่างอื่นนอกจากตามข้อ 1 ถือว่าเป็นประเภทห้ามถอน เช่น ค่าภาษีที่ผู้ถือบัญชี ผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศจะพึง เสียตามประมวลรัษฎากร

การจ่ายเงินบาทเข้าบัญชี หรือการรับเงินบาทจากบัญชีผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศประเภท ฟิง โอนได้ ให้คำนวณรับอนุญาตอนุญาตในนามของเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินได้ เมื่อพอใจในรายการและหลักฐานที่ยื่นประกอบ

บัญชีเงินฝากเป็นเงินตราต่างประเทศของผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ

ในกรณีที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศประสงค์จะฝากเงินตราต่างประเทศที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศไว้กับธนาคารรับอนุญาตเพื่อฝากดอกเบี้ย หรือเพื่อธุรกิจการค้าอันสุจริต ให้ธนาคารรับอนุญาตอนุญาตในนามเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินได้
